

Reactie op;

Burgerinitiatief “Van vogelvrij naar kogelvrij, stop de hobbyjacht”

Datum: 7 november 2016

Provinciaal de jacht verbieden?

Het burgerinitiatief ‘Van vogelvrij naar kogelvrij, stop de hobbyjacht’ doet het voorkomen alsof de provincie Noord-Brabant de jacht zou kunnen verbieden. Dit is echter onjuist en leidt daarom tot symbool politiek. Het burgerinitiatief is een gecoördineerde actie met een strakke regie van de Partij voor de Dieren gericht op het afgeven van een signaal richting de Tweede Kamer ten aanzien van doelstellingen die zij daar niet hebben kunnen realiseren. U wordt dus hiermee ingezet voor hun lobby. Besluitvorming over jacht vindt in de Tweede Kamer plaats.

De Partij voor de Dieren (PvdD) voert momenteel een strak geregisseerde campagne getiteld: “Burgerinitiatief Stop de hobbyjacht”, zo ook in Noord-Brabant. In deze campagne doet zij voorkomen alsof de provincies de jacht zouden kunnen verbieden, hetgeen onjuist is. De leden van de PvdD-fractie hebben in de Eerste Kamer gevraagd of Provinciale Staten per verordening mogen regelen dat de jacht op de wildsoorten niet wordt toegestaan en dat afschot te allen tijde via het spoor van beheer een schadebestrijding dient te verlopen. De Staatssecretaris heeft daarop het volgende geantwoord¹: *“Het voorgestelde artikel 3.22, vierde lid, geeft gedeputeerde staten van provincies de bevoegdheid om de jacht te sluiten als bijzondere weersomstandigheden dat vergen. Buiten die situatie beschikken provincies niet over de bevoegdheid om de jachthouder zijn recht op het uitoefenen van de jacht te ontfeggen”*.

Jacht in het Faunabeheerplan

Onder de Wet Natuurbescherming gaat de (benuttings)jacht deel uitmaken van het Faunabeheerplan, maar dat betekent niet dat er door de Provincie beperkende regels gesteld kunnen worden. Uit de toelichting bij het aangenomen amendement 107 van de Tweede Kamerleden Heerema en Leenders volgt namelijk nadrukkelijk dat provincies alleen nadere regels over de inhoud van het Faunabeheerplan mogen stellen waar het gaat over populatiebeheer en niet waar het gaat om de jacht of de schadebestrijding. De Staatssecretaris heeft dit expliciet bevestigd in antwoord op vragen in de Eerste Kamer²: *“Provincies hebben op grond van dit wetsvoorstel de bevoegdheid om ten aanzien van de invulling en onderbouwing van het faunabeheerplan bij verordening regels te stellen. Deze regels kunnen alleen zijn gericht tot de faunabeheereenheden (voorgesteld artikel 3.12, negende lid). Uit het voorgestelde artikel 3.13, eerste lid, volgt dat jachtaktehouders alleen verplicht zijn om gegevens over hun afschot te verstrekken aan faunabeheereenheden. Zij kunnen noch door provincies, noch door faunabeheereenheden, publiekrechtelijk worden verplicht om verdere gegevens te verstrekken”*.

¹ Memorie van Antwoord, Eerste Kamer vraag 84.

² Memorie van Antwoord, Eerste Kamer vraag 53. ³ Memorie van Antwoord, Eerste Kamer vraag 38.

Wat kan er dan wél in het Faunabeheerplan opgenomen te worden? Ook daarover geeft de Staatssecretaris duidelijkheid³: *“Het wetsvoorstel laat de invulling van het faunabeheerplan, waar het gaat om het onderdeel dat betrekking heeft op de uitoefening van de jacht, in eerste instantie over aan de faunabeheereenheid zelf. De enige maatstaf die uit het wetsvoorstel volgt, is dat het faunabeheerplan de jachthouder de ruimte moet bieden om invulling te geven aan diens verplichting om een redelijke wildstand op zijn jachtveld te handhaven of te bereiken (voorgesteld artikel 3.20, vierde lid). Provinciale staten hebben de facultatieve bevoegdheid om bij verordening regels verzaken te stellen (voorgesteld artikel 3.12, negende lid)”*.

Onwaarheden in de Factsheet PvdD-campagne

In haar campagne “Burgerinitiatief Stop de hobbyjacht” probeert de PvdD door middel van halve waarheden en hele onwaarheden de jagers in een kwaad daglicht te stellen. Daarmee gaat zij voorbij aan het feit dat de benutting van dieren algemeen geaccepteerd is in onze samenleving. De visserij en de (benuttings-)jacht zijn gebaseerd op dit zelfde beginsel. Daarnaast vormt jacht het fundament voor populatiebeheer en schadebestrijding in de periode dat dieren niet de zorg over hun jongen hebben. Benutting, populatiebeheer (ter voorkoming van schade) zijn aspecten die in een jachtseizoen onlosmakelijk met elkaar verweven zijn. De jagers gezamenlijk vormen de grootste groep vrijwilligers in het beheren van het Nederlandse landschap zijn. Jachtrecht is een grondrecht en vormt de juridische en morele basis benutting, beheer en schadebestrijding. In zijn jachtveld doet de jager aan populatiebeheer en schadebestrijding en zaken zoals tellingen, biotoopverbetering, wildspiegels plaatsen en reekalfjes redden. De 27.000 jagers in Nederland verzetten zo voor 13.000 voltijd arbeidskrachten aan vrijwilligerswerk in het Nederlandse landschap. Daarmee creëren zij een economische waarde van ca. 600 miljoen Euro per jaar.

De onwaarheden in de PvdD-campagne hebben betrekking op de volgende vijf onderwerpen:

Maatschappelijk draagvlak

De PvdD baseert haar visie op maatschappelijk draagvlak voor de jacht op een sterk verouderd onderzoek van de Dierenbescherming, uitgevoerd door bureau Blauw in 2006. Het denken over dieren en natuur is het afgelopen decennium echter sterk veranderd. Recent onderzoek, in april 2015 uitgevoerd door “bureau 6t” in opdracht van de Jagersvereniging, liet zien dat er in Nederland breed maatschappelijk draagvlak voor de jacht is

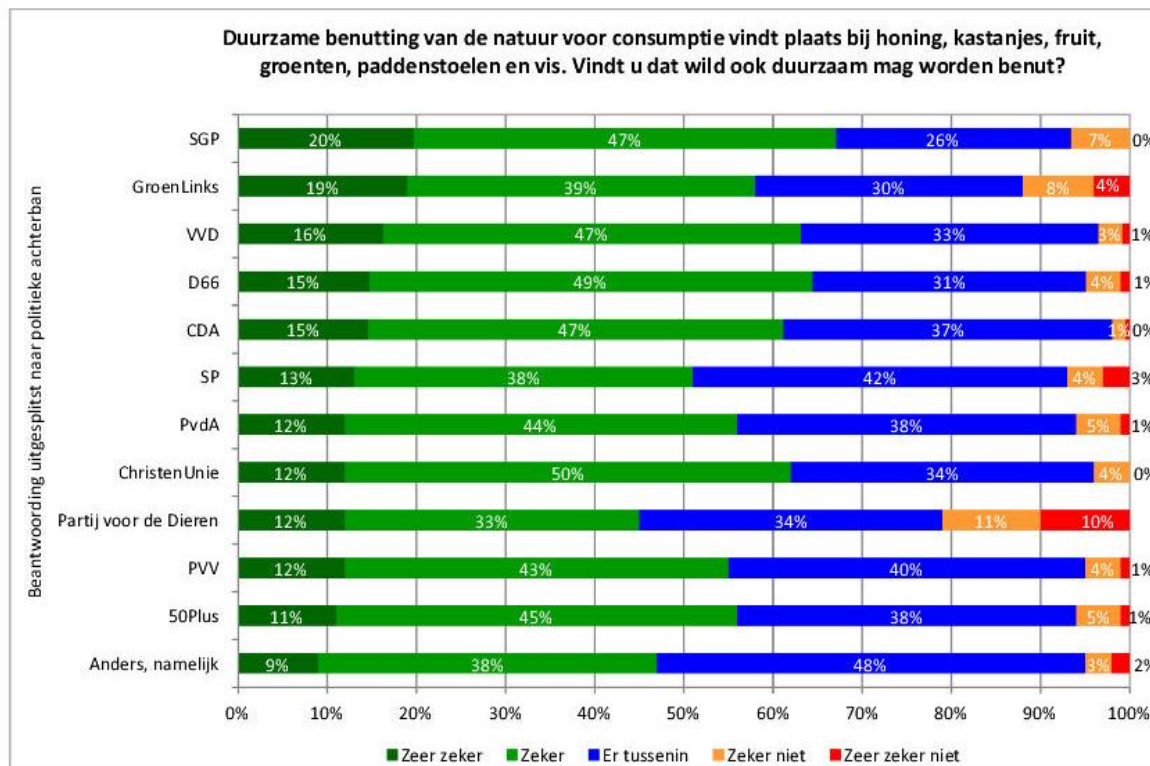

Deel van de resultaten uit het onderzoek van →

3. Verantwoording

	Aantallen (#)	In procenten (%)
Totaal aantal respondenten	3.440	100 %
Respondenten, maar non-starts	80	2 %
Respondent die gestart zijn met het invullen van de vragenlijst	3.360	98%
Respondenten die ergens zijn gestopt met het invullen van de vragenlijst of vragenlijsten die zijn verwijderd door de survey validator*	239	7 %
Respondenten die de vragenlijst volledig hebben ingevuld (completes)	3.121	91 %
Average completion time	8 minuten en 58 seconden	

Jagen en duurzaam voedsel

Dierenwelzijn

De PvdD noemt gedateerde getallen geschoten dieren, uit 2007 en 2008. Bovendien hebben deze getallen niet alleen betrekking op de benuttingsjacht: duiven, konijnen en wilde eenden worden veelal bejaagd om landbouwschade te voorkomen. Aantallen op zich zeggen niets over dierenwelzijn. De jager heeft bovendien een wettelijk verplichting te zorgen voor een redelijke wildstand, en daartoe zoekt hij een balans tussen bescherming, benutting en schadepreventie.

De bewering dat een groot deel van deze geschoten dieren niet dodelijk geraakt zou worden, kan de PvdD niet met feiten staven, ondanks dat zij daar herhaaldelijk op is bevraagd. Jagers handelen deskundig, met bijzondere aandacht voor veiligheid en dierenwelzijn. Daartoe hebben de Nederlandse jagers een uitgebreide jachtopleiding gevolgd en een theoretisch en praktisch jachtexamen (onder staatstoezicht) afgelegd. Jagers hebben bovendien hun eigen gedragscode³ die naast veiligheid ook regels stelt t.a.v. het voorkomen dierenleed. Zo weten jagers welke munitie zij moeten hanteren voor welke diersoort en werken zij met speciaal getrainde honden om er voor te zorgen dat al het wild – ook wanneer het eens niet goed is geraakt – bij de jager wordt gebracht.

Impact natuurlijk evenwicht

In een ongerepte natuur is er altijd een natuurlijke balans tussen het aantal dieren en de draagkracht van het betreffende gebied. Grote predatoren spelen daar ook een rol in. In Nederland kennen wij echter geen ongerepte natuur en ook geen grote predatoren als wolven, beren en lynxen. Indien er in onze natuur geen jacht plaats vindt kunnen de aantallen van successoorten inderdaad flink doorgroeien. Dit is enkele jaren geleden gebeurd na de sluiting van de jacht op ganzen. Ook in de Amsterdamse Waterleiding Duinen (ADW) is het aantal damherten op dit moment tot ongekennde hoogte gestegen sinds daar het jaarlijkse afschot een aantal jaren geleden werd gestopt. Het klopt inderdaad dat in de ADW nu gemakkelijk damherten te zien zijn. Maar door hun grote aantal richten zij nu erg veel schade aan, zowel in als buiten hun leefgebied. Dit gaat ook ten koste van de overige beschermde soorten die daar in het verleden leefden, zoals reeën.

Impact wildzichtbaarheid

Jacht kan één van de factoren zijn die een korte verontrusting in het veld veroorzaakt. Dit effect is echter gering en zeer tijdelijk omdat vluchtdieren zoals haas, ree, fazant, eend, houtduif en konijn, gewend zijn om tijdelijk te vluchten bij het minste onraad. Deze verontrusting is van korte duur en nooit significant. Jacht vindt namelijk incidenteel, in een beperkte periode van het jaar op een beperkt aantal momenten plaats. Andere voorbeelden van verontrusting zijn wandelaars, (loslopende) honden, mountainbikers, schaatsers etc. Daar waar gejaagd wordt, vindt over het algemeen minder stroperij plaats. Stroperij is desastreus voor de aantallen wilde dieren, voor de wildzichtbaarheid en voor het dierenwelzijn.

Ook de methode van bejaging heeft effect op de wildzichtbaarheid. Het is in het eigen belang van de jager om dit effect te minimaliseren, anders kan hij steeds moeilijker wild bejagen.

Trofeeënjacht

In Nederland jagen we om te beschermen, om te beheren en om te benutten, niet voor de trofeeën. Wat er geschoten moet worden is streng gereguleerd in onafhankelijk getoetste faunabeheerplannen. Voor grootwild als herten, wilde zwijnen en reeën wordt het afschot toebedeeld op geslacht en (soms) zelfs op leeftijdscategorie. Op de juiste uitvoering van deze afschotplannen wordt streng toegezien door lokaal georganiseerde wildbeheereenheden, de Faunabeheereenheid en de provincie.

Ecologische kringlopen

In het Nederlandse landschap is de natuur nauw verweven met andere zaken, zoals landbouw. Het is een illusie de natuur als een separate kringloop te beschouwen. Jagers participeren ook in projecten zoals het project van de stichting Ark "Dood doet leven" waarbij de deelnemende jagers op vrijwillige basis een groot deel van de biomassa achterlaten in de natuur voor aaseters, insecten en planten.

Duurzaam vlees

Jagen in Nederland is inherent duurzaam, omdat de jager niet meer wil oogsten dan de populatie aankan zodat hij ook volgende jaar en de daaropvolgende jaren kan blijven oogsten. De jager heeft bovendien een wettelijke plicht een redelijke wildstand in zijn jachtveld te bewerkstelligen.

Sinds jaar en dag is bekend dat ongeveer 15 % van al het via de handel geconsumeerde wild in Nederland ook daadwerkelijk in Nederland wordt geschoten. 85 % van het totale aantal gegeten wild moet daarnaast nog uit het buitenland worden ingevoerd (Bron: Bond voor poeliers en wildhandelaren) omdat véél meer mensen van het eten van wild uit de natuur willen genieten. De eigen consumptie van jagers (naar schatting minimaal tweemaal de hoeveelheid die men in de handel brengt) en de directe aflevering van wild door jagers aan de horeca, vrienden en bekenden, vallen ook nog buiten deze handelscijfers.

De import van wild staat onder overheidstoezicht en alleen vrij wild dat in de natuur heeft geleefd mag als zodanig geïmporteerd worden. Het feit dat niet iedereen wild uit de Nederlandse natuur kan eten, betekent nog niet dat wild geen duurzaam vlees is. Recent representatief en onafhankelijk onderzoek door de Stichting Natuur en Milieu geeft aan dat wild uit de natuur het meest duurzame vlees is dat iemand kan eten⁴.

⁴ <http://www.jagersvereniging.nl/content/uploads/2015/06/Rapport-Wat-eten-we-metkerst-1.pdf>

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde van het dier en de natuur is één van de uitgangspunten van de Wet Natuurbescherming. Dat belang is na veel politieke discussie daarover bewust nevensgeschikt

gemaakt aan ook andere belangen, zoals het benutten van de natuur en de onderdelen daarvan. De erkenning van de intrinsieke waarde betekent níet “dat er alleen bij noodzaak ingegrepen mag worden”. Het betekent wél dat bij de afweging om bepaalde handelingen in de natuur toe te staan de eigenstandige waarde van de natuur zowel als het dier, ook meegewogen moeten worden. De intrinsieke waarde van natuur gaat daarin niet boven andere waarden en belangen.

Nederland erkent al sinds 1982 formeel de intrinsieke waarde van dieren (o.a. in de Nota rijksoverheid en dierenbescherming (CRM, 1981) en in de Wet Dieren). Die erkenning zorgt ervoor dat we de eigenstandige waarde van dieren meewegen in het dierbeleid. In die afwegingen vindt 95% van de Nederlanders het sinds jaar en dag volstrekt gerechtvaardigd dat in Nederland dieren gehouden en gedood worden voor onze voedselvoorziening.

Dierbenutting, inclusief de benuttingsjacht, gaat dus prima samen met de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren en natuur. Staatssecretaris Dijksma heeft ook in haar antwoorden op de schriftelijke vragen van de Eerste Kamer bij de behandeling van de Wet natuurbescherming medio december 2015 aangegeven dat benutting een gerechtvaardigde grondslag voor jacht is.

Wij hopen met onze reactie een bijdrage te leveren aan zorgvuldige besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging

i.o.

Jolanda Kruijze

Voorzitter Noord-Brabant